

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
2022-2023
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ ΤΡΕΙΣ (3)

ΚΕΙΜΕΝΟ Α (αποσπάσματα)

1) Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθύς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάξοντας ὡς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφὴ γένηται.

Θουκυδίδης, Ἱστορία, Βιβλίο 3ο, Κεφάλαιο 71

2) (Νικόστρατος) ζῦμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν.

Θουκυδίδης, Ἱστορία, Βιβλίο 3ο, Κεφάλαιο 75

3) Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλευσάσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἄς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧσφ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἷ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον·

Θουκυδίδης, Ἱστορία, Βιβλίο 3ο, Κεφάλαιο 81

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Απόσπασμα Ι

Αυτός (ο Πειθίας), αφού αθωώθηκε, ἔκανε ἀντιμῆνυση στους πέντε πιο πλούσιους ἀπ' αὐτούς, κατηγορώντας τους πὼς εἶχαν κόψει βέργες γιὰ στηρίγματα κλημάτων ἀπὸ τα ἱερά τεμένη του Δία καὶ του Ἀλκίνοου· πρόστιμο γιὰ κάθε βέργα ἦταν κατὰ τὸ νόμο ἓνας στατήρας. Κι ὅταν αὐτοὶ καταδικάστηκαν στο πρόστιμο, πήγαν καὶ κάθισαν ἰκέτες στα ἱερά, ἐπειδὴ τὸ πρόστιμο ἦταν πολὺ βαρὺ κ' ἔταζαν νὰ τὸ πληρῶσουν με δόσεις· ὁ Πειθίας ὁμως, (που ἦταν καὶ βουλευτής) ἔπεισε τὴ Βουλὴ νὰ εφαρμόσουν τὸ νόμο κατὰ γράμμα. Οἱ δικασμένοι ὁμως, βλέποντας ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δίκης πὼς ἀποκλείεται νὰ εφαρμόσουν τὸ σχέδιό τους, κ' ἔχοντας συνάμα πληροφορηθεῖ πὼς ὅσο ἦταν βουλευτής ὁ Πειθίας σχεδίαζε νὰ μεταπεισῆ τὸ λαὸ νὰ ἔχουν τοὺς ἰδίους φίλους κ' ἐχθροὺς με τὴν Ἀθῆνα συνωμότησαν, καὶ κρατώντας κοντὰ σπαθιά, μπαίνουν ξαφνικά μέσα στη βουλὴ καὶ σκοτώνουν τὸν Πειθία κι ἄλλους βουλευτές καὶ ἰδιώτες ὡς ἐξήντα·

(Μετάφραση: Ε. Λαμπρίδη)

Θουκυδίδης, Ἱστορία, Βιβλίο 3ο, Κεφάλαιο 70

Απόσπασμα ΙΙ

Δράσαντες δὲ τοῦτο καὶ ξυγκαλέσαντες Κερκυραίους εἶπον ὅτι ταῦτα καὶ βέλτιστα εἶη καὶ ἥκιστ' ἂν δουλωθεῖεν ὑπ' Ἀθηναίων, τὸ τε λοιπὸν μηδετέρους δέχεσθαι ἀλλ' ἢ μιᾶ νηὶ ἡσυχάζοντας, τὸ δὲ πλεόν πολέμιον ἡγεῖσθαι. Ὡς δὲ εἶπον, καὶ ἐπικυρῶσαι ἠνάγκασαν τὴν γνώμην.

Θουκυδίδης, Ἱστορία, Βιβλίο 3ο, Κεφάλαιο 71

Α. Νὰ μεταφράσετε στη νέα ἐλληνικὴ γλῶσσα τὰ ἀποσπάσματα τοῦ κειμένου Α.

Μονάδες 20

B. Αφού διαβάσετε τα αποσπάσματα I και II του κειμένου B, να γράψετε ποια φαινομενική αντίφαση εντοπίζετε ανάμεσα στον τρόπο με τον οποίο οι ολιγαρχικοί πήραν την εξουσία και στις κινήσεις που έκαναν την επόμενη μέρα (να παραθέσετε τα αντίστοιχα χωρία).

Μονάδες 10

Γ1. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις των κειμένων:

τὴν γνώμην: τη δοτική του ενικού αριθμού και την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού

τὰς Ἀθήνας: τη γενική και τη δοτική του ίδιου αριθμού

πρέσβεις: την ονομαστική του ενικού αριθμού και τη δοτική του πληθυντικού αριθμού

ἄνδρας: την κλητική του ενικού αριθμού και τη δοτική του πληθυντικού αριθμού

οἷ: την αιτιατική του ενικού αριθμού στο αρσενικό γένος και τη γενική του πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος

ἐχθροὺς: την αιτιατική του ενικού αριθμού και τη δοτική του πληθυντικού αριθμού

φίλους: τη γενική και κλητική του ενικού αριθμού

τῶν πολεμίῳν: την αιτιατική του ενικού αριθμού και τη δοτική του πληθυντικού αριθμού

τὴν πόλιν: τη γενική ενικού αριθμού και την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού

τὰς ναῦς: τη γενική του ενικού αριθμού και τη δοτική του πληθυντικού αριθμού

Μονάδες 20

Γ2. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις των κειμένων:

εἶπον: το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής στον χρόνο και τη φωνή που βρίσκεται

ἠνάγκασαν: τη μετοχή του αρσενικού γένους στην ονομαστική ενικού αριθμού στον ίδιο χρόνο και στην ίδια φωνή

Πέμπουσι: το γ' ενικό πρόσωπο του μέλλοντα της οριστικής στη μέση φωνή και την ονομαστική ενικού της μετοχής του ενεστώτα στο θηλυκό γένος στη μέση φωνή

πράσσειν: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της ευκτικής του ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται

πείθει: το β' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στη μέση φωνή

ποιησαμένους: το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα στην ίδια φωνή

λαβόντες: το β' ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του ίδιου χρόνου στην ενεργητική φωνή και το απαρέμφατο του ενεστώτα στην ενεργητική φωνή

ἤγαγον: το απαρέμφατο του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή

Μονάδες 20

Δ1. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους όρους του κειμένου A (αποσπάσματα) με την έντονη γραφή και να δηλώσετε τον όρο στον οποίο αναφέρονται.

Μονάδες 12

Δ2.

«Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας εὐθὺς πρέσβεις περὶ τε τῶν πεπραγμένων διδάξοντας ὡς ξυνέφερε καὶ τοὺς ἐκεῖ καταπεφευγότας πείσοντας μηδὲν ἀνεπιτήδειον πράσσειν, ὅπως μὴ τις ἐπιστροφή γένηται.»

α) Να χωρίσετε την παραπάνω περίοδο λόγου του κειμένου A (απόσπασμα 1) σε προτάσεις.

β) Να αναγνωρίσετε την πρόταση με ρήμα το «ξυνέφερε» (είδος, συντακτική θέση).

Μονάδες 8

Ε1. *είπον, Πέμπουσι, πεπραγμένων, κρῖναι, ναῶς:* **Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό ή επίθετο (απλό ή σύνθετο) στα νέα ελληνικά για καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις των κειμένων.**

Μονάδες 5

Ε2. **Να εντοπίσετε στο κείμενο Α (αποσπάσματα 1-3) λέξεις που έχουν ετυμολογική συγγένεια με τις παρακάτω λέξεις: προσφυγή, καταστροφικός, αρτοποιός, πλήρωμα, γενοκτονία.**

Μονάδες 5

ΝΑ ΕΧΕΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!